

Sygn. akt I C 1330/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny:

w składzie:

Przewodniczący : SSR Adam Mitkiewicz

Protokolant: Joanna Bobińska

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2014 r. w Warszawie

z powództwa P. B.

przeciwko (...) S. A. w W.

o zapłatę

orzeka:

I. Zasadza od pozwanego (...) S. A. w W. na rzecz powoda P. B. kwotę 6110, 33 (sześć tysięcy sto dziesięć 33/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 860,33 zł. od dnia 07.10.2010 r. do dnia zapłaty i od kwoty 5250,00 zł. od dnia 15.01.2011 r. do dnia zapłaty

II. Oddała powództwo w pozostałym zakresie.

III. Zasadza od pozwanego (...) S. A. w W. na rzecz powoda P. B. kwotę 369,00 (trzysta sześćdziesiąt dziewięć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

Sygn. akt I C 1330/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25.03.2013 r. powód P. B. wniósł przeciwko (...) S.A. w W. o zapłatę kwoty 7.378, 00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 5.250, 00 zł od dnia 15.01.2011 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 2.128, 00 zł od dnia 7.10.2010 r. do dnia zapłaty, a także o zwrot kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż dochodzona kwota wynika z zawartej z A. W. umowy cesji wierzytelności, dotyczącej przeniesienia wierzytelności A. W. wobec towarzystwa (...) S.A. obejmującej odszkodowanie z tytułu szkody komunikacyjnej w pojeździe A. W. z dnia 23.07.2010 r. Przez okres niemożności korzystania z uszkodzonego pojazdu poszkodowany zmuszony był do wydzierżawienia pojazdu zastępczego o podobnej klasie oraz przystosowania go do warunków prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Za okres dzierżawy auta zastępczego wystawiona została faktura VAT na kwotę brutto 6.405, 00 zł, która częściowo została uregulowana przez poszkodowanego poprzez wpłacenie podatku VAT. Pozwany nie uregulował kwoty z tytułu dzierżawy pojazdu zastępczego, nie zapłacił również kwoty 2.128, 00 zł z tytułu naprawy przedmiotowego pojazdu (pozew – k. 1-7).

Nakazem zapłaty z dnia 25.04.2013 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda dochodzoną pozwem kwotę wraz z odsetkami ustawowymi, a także kwotę 92, 25 zł

tytułem zwrotu kosztów procesu w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu, bądź aby w tym terminie wniósł do Sądu sprzeciw (nakaz zapłaty – k. 33).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwany wskazał, że w ramach postępowania likwidacyjnego zakwalifikował uszkodzenia pojazdu jako szkodę całkowitą. Pozwany podniósł, że po kolizji pojazd poszkodowanego był zdolny do jazdy, wobec czego nie było konieczności korzystania w okresie po kolizji z pojazdu zastępczego. Pozwany zakwestionował nadto koszt najmu pojazdu zastępczego, wskazując, iż koszt ten został zawyżony (sprzeciw – k. 37-39).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. W. jest właścicielem samochodu osobowego marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...), który to pojazd wykorzystuje przy prowadzeniu działalności gospodarczej, tj. do przemieszczania się pomiędzy miejscami gdzie przeprowadza prace związane z tą działalnością oraz do dostarczania niezbędnych materiałów (okoliczność bezsporna).

W dniu 23.07.2010 r. miała miejsce kolizja drogowa, wskutek której samochód A. W. został uszkodzony. Sprawca kolizji zjechał na pas, którym poruszał się pojazd A. W. i uderzył prawym bokiem pojazdu w lewy błotnik A. (...) (okoliczności bezsporne; k. 165-167).

Z uwagi na niemożność korzystania z pojazdu wskutek kolizji, poszkodowany A. W. w dniu 27.07.2010 r. zawarł z P.H.U. (...) w W. umowę dzierżawy zastępczego samochodu osobowego marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) na czas od dnia 27.07.2010 r. do dnia rozwiązania. W § 4 przedmiotowej umowy strony ustaliły, że stawka czynszu wynosić będzie 250 złotych, powiększone o należny podatek od towarów i usług (22 %) za dobę dzierżawy (umowa dzierżawy – k. 16-17).

Pojazd sprawcy zdarzenia ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych (...) S.A. w W.. W dniu 28.07.2010 r. A. W. zgłosił szkodę w (...) S.A. w W. (k. 165-167). Jednocześnie w dniu 29.07.2010 r. A. W. poinformował ubezpieczyciela o dzierżawie samochodu zastępczego (k. 172).

W dniu 16.08.2010 r. (...) S.A. w W. sporządził kalkulację naprawy pojazdu poszkodowanego nr (...), z której wynikało, iż koszt naprawy tego pojazdu wynosi 760, 35 zł brutto (k. 157-160). W dniu 26.08.2010 r. A. W. udzielił P. B. pełnomocnictwa do reprezentowania go m.in. przed ubezpieczycielem w celu dochodzenia roszczeń ubezpieczeniowych (pełnomocnictwo – k. 154). Wobec powyższego pismem z dnia 30.08.2010 r. P. B. zwrócił się do (...) S.A. w W. o wykonanie dodatkowych oględzin pojazdu oraz wypłatę kwoty bezspornej, wyliczonej w kalkulacji kosztów naprawy nr (...) z dnia 16.08.2010 r. Wskazał w uzasadnieniu, że w kalkulacji nie uwzględniono uszkodzonych elementów – felgi koła, drzwi przednich prawych, błotnika przedniego prawego, uszkodzonego układu kierowniczego (odwołanie – k. 152). Pismem z dnia 3.09.2010 r. ubezpieczyciel poinformował P. B. o przyznaniu odszkodowania z tytułu szkody komunikacyjnej z 23.07.2010 r. kwocie 623, 24 zł (k. 151). Nadto pismem z dnia 11.10.2010 r. ubezpieczyciel poinformował, że po dokonaniu dodatkowych oględzin okazało się, że koszt naprawy pojazdu przekroczy jego wartość rynkową, co czyni naprawę ekonomicznie nieuzasadnioną. Wobec powyższego P. B. poinformowany został o przyznaniu dopłaty do odszkodowania w wysokości 1.776, 76 zł (k. 129-130).

Z tytułu dzierżawy pojazdu zastępczego w dniu 27.11.2010 r. P.H.U. (...) w W. wystawił na rzecz nabywcy A. W. fakturę VAT, opiewającą na kwotę 6.405, 00 złotych brutto, tj. 5.250, 00 netto (faktura VAT – k. 20).

Pismem z dnia 9.02.2011 r. P. B. został poinformowany, iż ubezpieczyciel nie znalazł podstaw do zwrotu kosztów dzierżawy pojazdu zastępczego zgodnie z przedłożoną fakturą (k. 93). Pomimo kierowanych do ubezpieczyciela wezwań do zapłaty, podtrzymał on swoje dotychczasowe stanowisko (k. 89-90, k. 91, k. 86-87, k. 84).

W dniu 15.03.2013 r. poszkodowany – A. W. zawarł z P. B. umowę cesji wierzytelności. Zgodnie z § 2 tejszy umowy cedent przelał na cesjonariusza swoje prawo do odszkodowania przysługującego mu wobec (...) S.A. Oddział w W. z tytułu szkody wyrządzonej podczas kolizji drogowej w dniu 23.07.2010 r. przez osobę ubezpieczoną w wymienionym towarzystwie ubezpieczeniowym (umowa cesji wierzytelności – k. 9). W tym samym dniu P. B. wezwał (...) S.A. w W. do zapłaty kwoty 7.378, 00 zł wskazując, iż na dochodzoną kwotę składa się kwota 5.250, 00 zł wynikająca z faktury z dnia 27.11.2010 r. oraz kwota 2.128, 00 zł tytułem odszkodowania za naprawę pojazdu. Koszty naprawy pojazdu określone zostały przez P. B. na podstawie kalkulacji naprawy z dnia 23.09.2010 r. (wezwanie do zapłaty – k. 83).

Ubezpieczyciel nie wypłacił na rzecz P. B. wskazanej wyżej kwoty (okoliczność bezsporna; pismo – k. 82).

Wartość rynkowa brutto pojazdu marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w dniu 23.07.2010 r. przed kolizją wynosiła 5.500, 00 zł. Po kolizji w stanie uszkodzonym wartość ta wynosiła zaś 1.500, 00 zł. Koszty naprawy pojazdu wyniosły po zaokrągleniu brutto 3.977, 60 zł. Pojazd do czasu wykonania badań diagnostycznych nie nadawał się do dalszej jazdy i użytkowania na drogach publicznych. Stawka dzierżawy pojazdu marki A. (...) mieściła się w granicach stawek rynkowych za wynajem samochodów tej klasy. Średnia stawka dzierżawy samochodu tej klasy w okresie 27.07.2010 r. – 16.08.2010 r. wynosiła 374, 00 zł brutto (opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej, ruchu drogowego, rekonstrukcji wypadków i wyceny pojazdów S. G. – k. 221-224).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o załączone do akt sprawy i wskazane wyżej dokumenty oraz dokumenty zgromadzone w aktach szkody, zeznania świadka A. W., a także na podstawie opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej, ruchu drogowego, rekonstrukcji wypadków i wyceny pojazdów S. G..

Sąd dał wiarę ww. dokumentom, gdyż ich autentyczność, w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, nie budziła żadnych wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. Sąd dał wiarę także zeznaniom świadka. Zeznania te były bowiem spójne, logiczne, spontaniczne, a nadto korespondowały z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. W ocenie Sądu również opinia biegłego zasługiwała na uwzględnienie, została ona bowiem sporządzona rzetelnie i dokładnie, zaś wnioski zostały wysnute zgodnie z wiedzą specjalną, jaką legitymuje się biegły. Dodatkowo biegły doprecyzował swoje wnioski, składając ustne wyjaśnienia do złożonej opinii pisemnej. W niniejszej sprawie nie zachodziły przy tym żadne powody osłabiające zaufanie do wiedzy, kompetencji, doświadczenia czy też bezstronności sporządzającego ją biegłego.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego na te same okoliczności uznając go za nieuzasadniony, skoro opinia w niniejszej sprawie została już wydana przez biegłego. Sąd zważył, że nie ma żadnych podstaw, aby dopuszczać dowód z opinii innego biegłego tylko dlatego, że strona jest niezadowolona ze sporządzonej opinii. W takim wypadku strona mogłaby składać wnioski o przeprowadzenie takiego dowodu, aż do momentu uzyskania satysfakcjonującego ją rezultatu. W ocenie Sądu nieuzasadnionymi były nadto zarzuty strony pozwanej do opinii biegłego, która wskazywała, że biegły bezzasadnie oparł się na ofertach dwóch wypożyczalni w W., z czego jedna jest wypożyczalnią usytuowaną w okolicach lotnika oraz przy hotelach. Biegły w swojej opinii pisemnej, jak i w ustnych wyjaśnieniach złożonych na rozprawie wskazał, że informacje co do stawek dzierżawy pojazdów we wskazanym okresie uzyskiwał również telefonicznie i stawki te nie odbiegały od stawek ustalonych pisemnie. Okoliczność, że jedna z wypożyczalni znajduje się przy tym przy lotnisku lub przy hotelu nie ma w niniejszej sprawie znaczenia, skoro koszt czynszu mieści się w granicach stawek rynkowych, zaś poszkodowany przy dzierżawie pojazdu zastępczego ma prawo wyboru oferty będącej w zasięgu ręki, jeżeli oferta ta mieści się w granicach stawek rynkowych za wynajem pojazdów tego rodzaju.

Sąd oddalił również wniosek strony powodowej o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków P. W. i Ł. P. na okoliczność złożenia wyjaśnień w sprawie wykonania kalkulacji kosztów szkody nr (...). W ocenie Sądu okoliczności te nie były istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Kalkulacja sporządzona na zlecenie strony pozwanej stanowiła przy tym dokument prywatny, a nadto Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego m.in. w celu ustalenia wartości pojazdu przed i po kolizji oraz kosztów jego naprawy.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 415 k.c., kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Stosownie zaś do treści przepisu art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Z kolei zgodnie z przepisem art. 822 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz zostaje zawarta umowa ubezpieczenia.

Poza powyższym unormowaniem problematyka umów odpowiedzialności cywilnej uregulowana jest w przepisach szczególnych, tj. w przepisach ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.). Stosownie do przepisu art. 34 ust. 1 tejże ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem tym objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która, kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 powołanej ustawy).

Podnieść należy, iż obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odszkodowania wynika wprost z art. 363 k.c. Szkoda powstaje w chwili wypadku, a w konsekwencji obowiązek jej naprawienia powstaje w tym samym momencie. W niniejszej sprawie bezspornym pozostawało, iż A. W. w wyniku kolizji z dnia 23.07.2010 r. poniósł szkodę – uszkodzeniu uległ należący do niego pojazd marki A. (...) o nr rej. (...), z którego korzystał przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Wątpliwości nie ulegało również, że pozwany, ubezpieczając pojazd sprawcy szkody od odpowiedzialności cywilnej, ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą z tego tytułu. Pozwany podnosił jednak, że szkoda powstała w pojeździe poszkodowanego miała charakter szkody całkowitej, tj. że koszt naprawy pojazdu przekroczył jego wartość, w związku z czym wypłacił już na rzecz poszkodowanego kwotę 2.400, 00 zł. Nadto pozwany podnosił, że w razie szkody całkowitej najem pojazdu zastępczego powinien obejmować czas niezbędny do zagospodarowania pozostałości po pojeździe i ewentualnie zakup nowego samochodu, przy czym w przedmiotowej sprawie niemożność taka nie występowała, gdyż po kolizji pojazd A. (...) był zdolny do jazdy. Nadto pozwany kwestionował koszt najmu pojazdu zastępczego wskazując, że koszt ten był zawyżony mając na uwadze fakt, iż pojazd zastępczy miał 19 lat. Biorąc zaś pod uwagę to, iż samochód w chwili kolizji liczył 16 lat, kompensata uszczerbku wynikającego z niemożności korzystania z samochodu nastąpiłaby już przy najmie pojazdu o zdecydowanie niższej klasie aniżeli A. (...), tylko tyle że nowego.

Na gruncie powyższego Sąd zważył, że w obowiązkowym ubezpieczeniu komunikacyjnym OC ma zastosowanie zasada pełnego odszkodowania wyrażona w art. 361 § 2 k.c., a zakład ubezpieczeń z tytułu odpowiedzialności gwarancyjnej wypłaca poszkodowanemu świadczenie pieniężne w granicach odpowiedzialności sprawcy posiadacza lub kierowcy pojazdu mechanicznego (art. 822 § 1 k.c.). Suma pieniężna wypłacona przez zakład ubezpieczeń nie może być jednak wyższa od poniesionej szkody (art. 824¹ § 1 k.c.). Zgodnie z art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania winien wypłacić odszkodowanie w pełnej wysokości, tj. odpowiadającej rozmiarom wyrządzonej szkody. Poszkodowany może zatem domagać się od podmiotu odpowiedzialnego (zakładu ubezpieczeń) odszkodowania obejmującego koszty prac naprawczych, w wyniku których uszkodzony samochód doprowadzony zostaje do stanu technicznej używalności odpowiadającej stanowi przed uszkodzeniem oraz koszty części zamiennych niezbędnych do dokonania naprawy. Zgodnie z uchwałą SN z dnia 13 czerwca 2003 roku, odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku (III CZP 32/03, Monitor Prawniczy

z 2004, nr 2, s. 81). Sąd Najwyższy w uzasadnieniu ww. orzeczenia wskazał jednoznacznie, iż kosztami ekonomicznie uzasadnionymi są koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego warsztat naprawczy dokonujący naprawy samochodu. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych dla określonej kategorii usług naprawczych na rynku. Wskazać przy tym należało, że w orzecznictwie dominuje stanowisko, iż roszczenie o świadczenie należne od zakładu ubezpieczeń w ramach ubezpieczenia komunikacyjnego odpowiedzialności cywilnej z tytułu kosztów przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu pierwotnego jest wymagalne niezależnie od tego, czy naprawa została dokonana (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00, LEX nr 55515, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 lutego 2007 r., I ACa 1179/06, LEX nr 298601). Naprawa samochodu i rzeczywiste poniesienie kosztów z tego tytułu nie jest zatem warunkiem koniecznym dla dochodzenia odszkodowania.

Jak wynikało ze sporządzonej na potrzeby niniejszej sprawy opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej, ruchu drogowego, rekonstrukcji wypadków i wyceny pojazdów koszty naprawy pojazdu marki A. (...) wyniosły po zaokrągleniu brutto 4.00, 00 zł. Wartość rynkowa brutto tego pojazdu w dniu 23.07.2010 r. przed kolizją wynosiła 5.500, 00 zł. Po kolizji w stanie uszkodzonym wartość ta wynosiła zaś 1.500, 00 zł. Koszt naprawy pojazdu biegły określił przy użyciu rozliczeń kosztów naprawy systemu A.. Przy obliczaniu wartości naprawy zastosowano optymalizację kosztów stosownie do wieku samochodu, jego przebiegu i stanu technicznego. Biegły wskazał przy tym, iż zastosowanie nowych oryginalnych części, jak również dokonanie naprawy tego samochodu w wysoce specjalistycznym zakładzie naprawczym jest nieracjonalne i ekonomicznie nieuzasadnione. W przypadku, gdy koszty odbudowy pojazdu są znaczne w stosunku do jego wartości sprzed kolizji koniecznym jest uwzględnienie w wycenie możliwości zamontowania zamiennych zamiast oryginalnych części, jak również dokonania naprawy w warsztacie naprawczym o niższym poziomie technicznym od specjalistycznych zakładów naprawczych.

W związku z powyższym Sąd uznał, iż niezbędnymi i ekonomicznie uzasadnionymi kosztami naprawy pojazdu stanowiącego własność strony powodowej są koszty wskazane w opinii biegłego w wysokości 3.977, 60 brutto (3.260, 33 zł netto), zaś pozwany jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej sprawcy kolizji zobowiązany był do naprawienia szkody przez wypłatę kwoty niezbędnej do restytucji pojazdu do stanu sprzed kolizji. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił kwotę 2.400, 00 zł netto tytułem kosztów naprawy pojazdu, a w związku z tym w dalszym ciągu pozostaje zobowiązany do refundacji dalszej części kosztów naprawy. Wskazać przy tym należy, iż A. W. jest płatnikiem podatku VAT, winien zatem uiszczać należności według cen netto. Wobec powyższego, w przedmiocie kosztów naprawy pojazdu, żądanie strony powodowej było zasadne w zakresie kwoty 860, 33 zł (3.260, 33 zł – 2.400, 00) i w tym też zakresie podlegało uwzględnieniu, jako mieszczące się w kosztach naprawy niezbędnych i ekonomicznie uzasadnionych.

Rozpatrując roszczenie powoda w zakresie zwrotu w ramach odszkodowania kosztów dzierżawy auta zastępczego Sąd zważył, że o prawie do dochodzenia tych kosztów wypowiedział się wielokrotnie Sąd Najwyższy. W orzeczeniu z dnia 5 listopada 2004 r. (sygn. akt II CK 494/03) Sąd Najwyższy potwierdził, że koszty najęcia samochodu zastępczego pozostają w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym. Natomiast w orzeczeniu z dnia 8 września 2004 r. (sygn. akt IV CK 672/03) Sąd Najwyższy wskazał, że za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona. W uzasadnieniu do wskazanego orzeczenia Sąd Najwyższy zważył ponadto, że wysokość odszkodowania ubezpieczeniowego świadczonego z tytułu ubezpieczenia OC jest określona granicami odpowiedzialności cywilnej posiadacza, kierowcy samochodu. Do rozstrzygnięcia o odszkodowaniu ubezpieczeniowym przy ubezpieczeniu OC koniecznym jest sięgnięcie do ogólnych reguł Kodeksu cywilnego odnoszących się do zakresu odszkodowania, w szczególności do przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c. Reguły te nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego. Podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia stanowi szkodę majątkową. (...) normalnym następstwem w rozumieniu

art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego, nie tylko w sytuacji jego uszkodzenia, ale również zniszczenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu.

Wobec powyższego w ocenie Sądu nie ulegało zatem żadnej wątpliwości prawo poszkodowanego do zwrotu kosztów dzierżawy pojazdu zastępczego zwłaszcza, że pojazd ten służył poszkodowanemu nie tylko w celu zaspokajania bieżących potrzeb życiowych, ale także do wykonywania prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. W ocenie Sądu z uwagi zatem na fakt, że przedmiotowy pojazd służył poszkodowanemu do wykonywania pracy zarobkowej rzeczą naturalną była dzierżawa samochodu zastępczego. Takie działanie poszkodowanego nie było więc działaniem zmierzającym do powiększenia rozmiarów szkody, a jedynie zmierzającym do realizacji gwarantowanych przez przepisy prawa uprawnień i uniknięcia szkody w postaci utraconych dochodów. Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 18 marca 2003 r. (sygn. akt IV CKN 1916/00) stwierdził, że wynajęcie samochodu zastępczego przez poszkodowanego wykorzystującego pojazd do prowadzonej działalności gospodarczej należy ocenić jako działanie minimalizujące szkodę. Rezygnację z wynajęcia pojazdu zastępczego i w jej wyniku zawieszenie prowadzonej działalności można by zaś oceniać jako zachowanie się poszkodowanego prowadzące do powiększenia rozmiaru szkody. Nie sposób bowiem wykluczyć, że dochody utracone w wyniku zawieszenia działalności gospodarczej przewyższyłyby koszty wynajęcia pojazdu zastępczego. W świetle powyższych rozważań nie ulegało wątpliwości Sądu, że w wyniku wypadku z dnia 23.07.2010 r. w majątku poszkodowanego powstała szkoda, zaś pomiędzy szkodą tą, a wynajęciem pojazdu zastępczego przez poszkodowanego, istniał związek przyczynowy. Wskazać przy tym należało, że wbrew twierdzeniom strony pozwanej pojazd poszkodowanego nie był zdolny do jazdy. Jak bowiem wynikało z opinii biegłego, uszkodzenia mechaniczne rury goleni sprężyny i amortyzatora oraz felgi, a więc elementów zawieszenia i układu jezdnego czyniły ten samochód pojazdem niespełniającym warunków dopuszczenia do poruszania się po drogach publicznych. Odnosząc się zaś do zarzutów pozwanego, który podnosił, iż poszkodowany w okresie po wypadku korzystał z pojazdu, o czym świadczy porównanie stanu licznika samochodu sfotografowanego w trakcie dwukrotnych oględzin pojazdu Sąd zważył, że jak wynikało z zeznań poszkodowanego A. W. po dokonaniu pierwszych oględzin zdecydował się on odstawić pojazd do warsztatu w P., w którym wykonywał dotychczasowe naprawy. Poinformowany został wówczas, że zakres uszkodzeń jest większy niż ten, który określono przy pierwszych oględzinach. Jednocześnie stwierdzono, że zachowując zwiększoną ostrożność poszkodowany może wrócić swoim pojazdem do domu. Po powrocie do W. poszkodowany nie korzystał z uszkodzonego samochodu (zeznania A. W. – k. 209-211).

Kwestionując powództwo co do wysokości pozwany wskazywał, że wydzierżawiony pojazd – M. (...) liczył 19 lat, wobec czego stawka czynszu 250, 00 zł netto za tak leciwy pojazd sprzeciwia się zasadom racjonalnego rozumowania. Podnosił nadto, że czynsz z tytułu dzierżawy pojazdu zastępczego wynosił niemalże tyle, ile wartość pojazdu A. (...) w stanie sprzed wypadku.

W odniesieniu do zarzutów pozwanego w przedmiocie stawek za dzierżawę pojazdu wskazać należało, że Sąd podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Okręgowy w Warszawie w uzasadnieniu do wyroku z dnia 9 lutego 2012 roku (sygn. akt V Ca 3058/11), w którym Sąd ten wskazał, że przy najmie pojazdu zastępczego poszkodowany ma prawo wyboru oferty będącej w zasięgu ręki, np. korzystając z oferty zakładu naprawczego, który pośredniczy w zawieraniu umów z przedsiębiorcą zajmującym się wynajmem samochodów i ma prawo korzystać z samochodu zastępczego tak długo, jak długo jego samochód jest unieruchomiony w warsztacie samochodowym, nie mając żadnego wpływu na czas naprawy. Dłużnik może kwestionować wybór kontrahenta przez poszkodowanego, musiałby jednak wykazać, że poszkodowany zachował się przy tym nielojalnie, doprowadzając – umyślnie lub przez niedbalstwo – do powiększenia szkody. Niewystarczające jest zatem ustalenie, że pojazd naprawiany był dłużej, niż powinien, albo że koszt wynajęcia odbiega od stawek rynkowych. Trzeba jeszcze wykazać, że wynika to z nielojalnego działania cedenta.

W świetle powyższego, wobec kwestionowania przez pozwanego stawek najmu pojazdu zastępczego wskazać należy, że pozwany nie wykazał nielojalnego działania poszkodowanego (cedenta). Z umowy dzierżawy samochodu zastępczego, a także faktury z dnia 27.11.2010 r. wynikało, że stawka czynszu samochodu zastępczego wynosiła 250 złotych za dobę

netto. Jak przy tym wynikało z opinii biegłego stawka dzierżawy pojazdu M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) mieściła się w granicach stawek rynkowych za wynajem samochodów takiej klasy. Średnia stawka dzierżawy samochodu tej klasy w okresie 27.07.2010 r. – 16.08.2010 r. wynosiła bowiem 374, 00 zł brutto. Biegły w swojej opinii wyjaśnił, iż wiek pojazdu, jak również jego przebieg nie są głównymi czynnikami wpływającymi na koszt dzierżawy samochodu. Najważniejszym kryterium jest bowiem stan techniczny pojazdu, potwierdzony w dowodzie rejestracyjnym przez uprawnionego diagnostę. Pozostałe kryteria, takie jak wyposażenie, funkcjonalność, stan wnętrza samochodu, upodobania klienta itp., są indywidualnymi cechami akceptowanymi przez potencjalnych klientów, powodującymi, że przy oferowanej cenie będzie on dzierżawiony. Przy określaniu rynkowych stawek dzierżawy pojazdu biegły oparł się na danych uzyskanych z dwóch wypożyczalni – (...) oraz H.. Biegły uzyskał również informacje telefoniczne, na których nie mógł się oprzeć w opinii, jednakże, jak wskazywał, stawki, które uzyskał pisemnie nie odbiegały od nich. W żadnej z wypożyczalni biegły nie spotkał pojazdu marki M. (...) o takim wieku jak w przedmiotowej sprawie, informacje dotyczyły jednak pojazdu tej samej lub podobnej klasy. Stawka, za którą poszkodowany wydzierżawił pojazd zastępczy mieściła się w granicach stawek rynkowych za dzierżawę pojazdów tego rodzaju. Wskazać tu należy, że przedmiotem ustaleń biegłego nie było to czy za kwotę odpowiadającą wysokości czynszu dzierżawnego pojazdu zastępczego powód mógł wynająć lepszy pojazd. Do pokrzywdzonego należy wybór pojazdu zastępczego o ile jest to pojazd tej samej klasy co uszkodzony, a stawki czynszu najmu czy dzierżawy za niego mieszczą się w granicach stawek rynkowych – co miało miejsce w niniejszej sprawie. Zasadnie również biegły oparł się na wiarygodnych pozyskanych osobiście z wypożyczalni informacjach dotyczących stawek czynszu najmu co pozwoliło mu na ustalenie, że stawka czynszu za którą pojazd wydzierżawił pokrzywdzony mieści się w granicach stawek rynkowych, biegły wyczerpująco wyjaśnił, że informacje z Internetu mogą nie być wiarygodne z czym zetknął się w swojej pracy biegłego.

Mając na uwadze powyższe okoliczności i biorąc pod uwagę fakt, iż pojazd służący A. W. zarówno w celu zaspokajania potrzeb życiowych, jak i w celach związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą po wypadku nie mógł być bezpiecznie użytkowany Sąd zważył, że dzierżawa pojazdu zastępczego na czas naprawy pojazdu była konieczna oraz uzasadniona. Na marginesie zauważyć należało, że poszkodowany nie miał obowiązku poszukiwania w rejonie zamieszkania warsztatu wykonującego usługi w jak najkrótszym terminie. O czasie naprawy decyduje bowiem realny czas naprawy pojazdu w danym warsztacie wybranym przez klienta, na który wpływa m.in. rozkład czasu pracy w danym warsztacie, dni ustawowo wolne od pracy, ilość zatrudnionych pracowników, przygotowanie stanowiska pracy, gdy w warsztacie naprawiane są inne samochody, zgromadzenie i dobór części. Poszkodowany nie musiał zaś udowadniać niczego więcej niż faktu niemożności korzystania z rzeczy zgodnie z jej przeznaczeniem przez okres naprawy z winy osoby, za którą pozwany ponosił odpowiedzialność jako ubezpieczyciel. We wskazanym okresie poszkodowany faktycznie nie miał możliwości używania własnego samochodu i wiązało się to z koniecznością dzierżawy samochodu zastępczego. Koszty z tym związane podlegały zaś wyrównaniu przez pozwanego w całości (zgodnie z przedłożoną fakturą), a nie według uznaniowej części.

Reasumując, Sąd doszedł do przekonania, że pozwany ponosi pełną odpowiedzialność, za skutki wypadku zarówno w postaci kosztów naprawy pojazdu, jak i kosztów dzierżawy pojazdu zastępczego w czasie naprawy uszkodzonego pojazdu. Wskazać nadto należało, że zarówno roszczenie poszkodowanego dotyczące pokrycia kosztów dzierżawy pojazdu zastępczego, jak i kosztów naprawy, jako prawa majątkowe, mogły zostać w drodze cesji przeniesione na powoda P. B.. Zgodnie bowiem z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Poszkodowany na mocy umowy cesji wierzytelności w dniu 15.03.2013 roku przeniósł wierzytelność przysługującą mu wobec pozwanego na P. B.. Powód miał więc legitymację do dochodzenia od pozwanego roszczeń w niniejszym postępowaniu.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu o odsetkach stanowił art. 481 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. Stosownie do treści art. 481 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, zaś zgodnie z art. 817 § 1 k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. W niniejszej sprawie powód dochodził odsetek od kwoty 5.250, 00 zł od dnia 15.01.2011 r. do dnia zapłaty, zaś od kwoty 2.128, 00 zł od dnia 7.10.2007 r. do dnia zapłaty. Wobec brzmienia

wskazanych wyżej regulacji i w związku z tym, że powód zgłosił szkodę w dniu 28.07.2010 r. (k. 168), zaś fakturę z tytułu dzierżawy pojazdu zastępczego przedłożył w dniu 9.02.2010 r. (k. 155) w zakresie zasądzonych kwot odsetki ustawowe należało zasądzić zgodnie z żądaniem pozwu, dochodzone roszczenia były już wobec wcześniejszego ich zgłoszenia wymagalne przed dniami od których powód domaga się z ich tytułu zapłaty.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art. 415 k.c. w zw. z art. 805 § 1 k.c. w zw. z art. 822 k.c. i art. 481 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. orzekł jak w punkcie I i II wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. powód uległ co do nieznaczącej części swojego żądania, dlatego też zasądzono na jego rzecz koszty procesu na które składała się poniesiona przez niego opłata od pozwu.

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć powodowi oraz pełnomocnikowi pozwanego.